

Anketa: Co chtějí noví členové RVNNO změnit k lepšímu? Síťování, financování, digitalizaci i mnoho dalšího

 7. 11. 2022

 Eliška Černá

„Co chcete v rámci RVNNO udělat pro to, aby bylo v České republice lepší prostředí pro neziskové organizace?“ byla anketní otázka, se kterou se redakce obrátila na devět nových členů a místopředsedkyni Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

Většinu odpovědí spojuje společná snaha na sesíťování NNO a změna dotační politiky z dosavadního jednoletého financování na víceleté. Objevují se i témata dobrovolnictví, digitalizace, zlepšení společenského klima nebo spolupráce NNO se státní správou. V ruce k tomu mají už z předchozích let [Strategický dokument spolupráce veřejné správy s NNO na léta 2021 až 2030](#). S prosazováním témat a vytvářením lepšího prostředí pro NNO jim navíc budou pomáhat čtyři členové rady, kteří před sebou mají svůj druhý mandát.

Nahlédněte s námi do plánů (staro)nových členů rady. Za čtyři roky se pak budete moci ohlédnout a porovnat, co se jim povedlo více a co méně.

Nutno ovšem upozornit, že rada není výkonným orgánem, ale poradním. Nemůže tedy situaci v neziskovém sektoru aktivně měnit, může ale vládě navrhopvat a koordinovat řešení problémů, se kterými se sektor potýká. Počínaje legislativními otázkami a dotační politikou, spoluprací s veřejnou správou a Evropskou unií konče.

„Na jednání rady vlády chci přinést svoje praktické zkušenosti z prostředí občanské společnosti, businessu a systémové spolupráce s vládními institucemi. Zprostředkovat

realitu a reálné potřeby a ovlivnit řešení co nejfunkčnější pro organizace občanské společnosti a lidi, kteří v České republice žijí.

Překročit své hranice a víc si věřit

Chci se prioritně zaměřit na tři témata. Zaprvé zvyšování důvěry a partnerského přístupu mezi státem a občanskou společností, omezení kontrolních mechanismů shora, které jsou pozůstatkem totalitního centralizovaného myšlení, a naopak podpořit otevřené prostředí k růstu občanské společnosti zdola, což je její ryzí podstatou. Zadruhé zlepšit podmínky pro vícezdrojové financování nevládních organizací, zejména strategické financování těch organizací, které pro stát a lidi žijící v České republice vykonávají odborné služby. A zatřetí – pracovat na funkční spolupráci mezi státním, občanským a soukromým sektorem.

S tím pochopitelně souvisí i snižování vzájemných předsudků, ochota se od sebe učit navzájem a rozvoj konkurenceschopnosti nevládních organizací. Nejen vůči jiným sektorům, ale i mezinárodně. Musíme se dívat „out of the box“ (*mimo běžné hranice, pozn. red.*) a víc si věřit. Máme řadu skvělých organizací, které jsou úrovní svojí práce srovnatelné s podobnými organizacemi v zemích, kde občanská společnost neměla padesát let výpadek.”

Martina Břeňová

výkonná ředitelka Nadace Open Society Fund Praha

Je odbornicí na problematiku financování NNO, rozvoj nadačního sektoru, filantropii a systémové změny v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb, vzdělávání a posilování demokracie a občanské společnosti.

„Moji specializací je ekonomika a financování neziskového sektoru a dále pak segment sociálních služeb, který je poskytován zhruba z 50 % neziskovým sektorem. A právě financování a podpora neziskových organizací je největší překážkou jejich rozvoje.

Srovnat a zlepšit platové podmínky

Je nutné neustále upozorňovat na všechny aktivity a veřejné služby, které neziskovky ČR zajišťují. V minulosti jsem několikrát obhajoval mediální kritiku toho, kolik státní rozpočet ČR dává neziskovým organizacím – je nutné upozorňovat na to, že v celé řadě případů zde neziskovky na „objednávku“ státu poskytují a zajišťují služby, které stát poskytnout neumí nebo nedokáže.

A poslední věcí, kterou bych rád uvedl, zejména u neziskovek poskytujících sociální služby, je rozdíl mezi platovým a mzdovým ohodnocením. Ten se za poslední roky prohloubil, mzdy (které dostávají zaměstnanci v neziskovém sektoru) jsou až o 12 % nižší. Tento trend pak způsobuje, že patří na trhu práce k velmi málo konkurenceschopným zaměstnavatelům. A existují cesty – možná ne k vyřešení – ale ke zlepšení těchto problémů, které bych chtěl otvírat a podporovat.

Je nutné zmínit, že RVNNO je jen poradním orgánem vlády ČR. Na druhou stranu vím, ze zkušenosti a působení v šesti jiných Radách vlády ČR, že má iniciační funkci, a je tak jistě částečně vlivovým orgánem.”

Jiří Horecký

prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR, statutární zástupce Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky, a evropské asociace European Ageing Network

Je uznávaným odborníkem v oblasti sociálních služeb v národním i světovém měřítku, s bohatou publikační činností.

„Celý svůj profesní život pracuji na manažerských pozicích (a ve správních a dozorčích radách) v kulturním neziskovém sektoru, znám jeho slabiny i příležitosti. Díky své účasti v oborových sítích mohu sdílet a zprostředkovávat potřeby oboru.

Investovat do kreativního vzdělávání

Chtěla bych se více soustředit především na témata dotační politiky, ekonomických a daňových podmínek NNO v ČR, meziresortní spolupráce. Pokud se nabízejí možnosti, jak přispět ke zlepšování podmínek pro fungování neziskového kulturního sektoru, chci jich využít.

Mým osobním tématem je také propojování vzdělávání s uměním, v této oblasti má Česká republika obrovské rezervy. Velké spektrum kulturních neziskových organizací České republiky, které bych v radě zastupovala, může a chce své dovednosti a zkušenosti více využívat v edukačních procesech. Kreativita

pomáhá lépe se adaptovat na změny, je zásadní pro inovace, umění zase učí kritickému myšlení. Investice času, znalostí a peněz do kreativního vzdělávání je proto nutnou podmínkou pro zdravý rozvoj společnosti.”

Eliška Jevičová

ředitelka Cirqueon, radní Českého střediska ITI (Mezinárodní divadelní ústav) a členka Asociace nezávislých divadel

Eliška Jevičová je odbornicí na NNO činné v oblasti kultury a má i přímou zkušenost s jejich fungováním a řízením, včetně pořádání kulturních akcí v mezinárodním i národním prostředí.

„Pracovní skupina složená z členů RVNNO a zástupců státní správy už dřív vytvořila metodiku k participaci NNO ve státní správě. Měl jsem čest tuhle skupinu spoluřídít. Je teď na nás, jak bude využívána a my bychom měli začít pracovat na tom, aby byly NNO coby partneři zastoupení na co nejvíce místech ve státní správě.

Neziskovka není závadné slovo

Dále bychom měli podporovat síťování NNO. A to jak metodicky, konzultačně, tak i finančně. Stát může také pomoci proaktivním oslovováním střeš a zapojováním právě jich, co by demokratických reprezentantů jednotlivých členských NNO.

Velkým tématem je a bude víceleté financování, které se jako pojem skloňuje už dlouho. RVNNO nově ustanovila skupinu, která se tomuto i dalším legislativním tématům z oblasti financování bude zabývat. S tím souvisí i podpora všech forem dárcovství, jednoduchá pravidla pro organizaci sbírek.

Na místě je také ovlivňování veřejného mínění v tom smyslu, že neziskovka není závadné slovo. To, se v uplynulých letech povedlo zakořenit ve značné části populace. Tzn. komunikace navenek a s politiky, kteří rozumí významu neziskového sektoru a chtějí pomáhat ke zlepšení jeho vnímání.”

Aleš Sedláček

předseda České rady dětí a mládeže a dlouholetý spolupracovník RVNNO

Aleš Sedláček se zaměřuje na spolupráci NNO působících v oblasti práce s dětmi a mládeží s veřejnou správou. Aktivně se podílel na tvorbě mnoha právních norem a operačních programů MŠMT.

„Těším se na spolupráci se členy RVNNO. Doufám, že se nám podaří budovat ono neviditelné a nepostradatelné předivo vztahů, důvěry a radosti ze spolupráce. Budu ráda, když budu moci více přibližovat agendu RVNNO i čtenářům a čtenářkám Světa neziskovek. A obráceně – přinášet na radu to, co řeší organizace “v poli”.

Digitální transformace a podpora sítí

Z konkrétních úkolů pro naplňování Strategie spolupráce s NNO bych ráda přispěla k efektivní podpoře sítí a střešních organizací, k zavádění metodiky participace a obecně aby se zapojování různých aktérů i občanů stalo přirozeným přístupem při tvorbě a provádění veřejných politik.

Zároveň bych chtěla přinést nová témata jako podpora mezioborové spolupráce, kolektivní dopad jako přístup k řešení komplexních výzev a příznivé “digitální” prostředí pro občanskou společnost. Není to totiž jen zoufale chybějící digitalizace procesů. Digitální transformace a digitalizovaná společnost má specifické přínosy a rizika z pohledu naplňování základních práv a svobod. S tím se mění i role organizované občanské společnosti pro budování bezpečného občanského prostoru. Rada je jedinečným prostorem, kde se tyto a další otázky mohou diskutovat a skutečně řešit.

Ráda bych pomohla zviditelnit a otevřít, co rada řeší ve vztahu k různým aktérům i širší veřejnosti. Chtěla bych agendu i činnost rady víc propojit s tím, co řeší organizace a jejich sítě - a to z mé pozice koordinátorky neformální sítě NeoN, která propojuje 18 sítí a dalších neziskových organizací, kterých je přes 400.”

Jana Milěřová

zástupkyně ředitele Glopolis a koordinátorka neformální sítě NeoN

Jana Milěřová je odbornicí na síťování NNO na regionální, národní, evropské i globální úrovni a partnerství a spolupráci NNO s veřejnou správou.

„Chci zejména obhajovat smysl NNO, které zastupují, vysvětlovat jejich přínos pro celou společnost, pro srozumitelný a smysluplný život i v těch nejmenších obcích, pro fyzické i duševní zdraví každého občana (na což se rádo zapomíná), pro normální rozvoj občanské společnosti, která s byznysem i státem nemá být v rozporu, ale ve všeobecně prospěšné spolupráci.“

Odpovídající podmínky pro široký neziskový sektor

Obzvláštní důraz přikládám mladé generaci, která, pokud o tom velmi rychle a účinně nepřesvědčíme celou demokratickou politickou scénu, odnese všechny, dnes už permanentní krize, nejvíce. Přesun do online světa bez přímých sociálních interakcí, bez pohybu, standardního vzdělávání, stravování atd., může mít nedozírné následky. Ostatně i související růst populismu a extremismu by už byl neudržitelný.

Zastupuji 360 tisíc dobrovolných hasičů v 7 700 pobočných spolcích včetně 62 tisíc mladých hasičů do 18 let, kteří jsou téměř ve všech obcích a mají ústřední krédo Bližnímu ku pomoci, vlasti ku prospěchu, sobě ku cti. Sdružení sportovních svazů ČR společně s dalšími podobnými střesními sportovními organizacemi sdružují dva miliony amatérských sportovců, mnohdy bez odpovídající podpory státu, odvádějí nedocenenou službu nejen ve prospěch statisíců dětí a mládeže, ale i zdraví a prospěchu celého národa. Ve vedení soukromé vysoké školy CEVRO Institut, z.ú. sleduji tragikomické srovnání statisícových výdajů státu na jednoho absolventa veřejné či státní VŠ s nulovými výdaji státu pro soukromé vysoké školy, musí-li plnit stejná akreditační kritéria. To vše je neziskový sektor, který potřebuje odpovídající podmínky a podporu.”

Jaroslav Salivar

místostarosta Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, člen správní rady a ředitel Centra bezpečnostních studií v CEVRO Institutu a místopředseda Sdružení sportovních svazů ČR

Jaroslav Salivar je odborníkem na oblast komunikace se státní a veřejnou správou, financování a sportovní činnost. Specializuje se také na oblast vnitřní bezpečnosti, azylové a migrační politiky a bezpečnostních sborů.

SVĚT
NEZISKOVEK

„Mám dvě témata, která bych chtěl při svém působení v RVNNO posunout. Domnívám se, že jedním ze zásadních problémů české společnosti je nízká důvěra v instituce, která se dále dramaticky snížila v průběhu covidové krize a trend pokračuje i v současné energetické krizi.“

NNO mohou být cestou, jak najít ztracenou důvěru ve stát a instituce

Vlády si stěžují, že občané nevnímají její pobídky, nevyužívají vládou nabízené pomoci, nevěří oficiálním zprávám, společnost to velmi rozděluje. Neziskové organizace a spolky jsou občanům blíže, jsou součástí komunit a při dobré práci mohou budovat důvěru alespoň v ně, jako součást společnosti.

Druhým tématem je mezioborová spolupráce, kterou vnímám jako základ pro modernizaci mnoha oblastí české společnosti včetně vzdělávání a sociální práce. Neziskové organizace jsou v mezioborové spolupráci dále než státní instituce podléhajícím resortům.”

Martina Zikmundová

ředitelka Česká asociace streetwork

Martina Zikmundová se ve své profesní činnosti zaměřuje na zranitelné skupiny obyvatel – děti,

dospívající a rodiny ohrožené sociálním vyloučením, lidi bez domova, lidi ohrožené závislostí, migranty apod.

„Za jedno ze svých hlavních témat považuji navrácení respektu a posílení důvěry v neziskové organizace. Vnímám potřebu zvýšit informovanost o významu NNO, ocenit jejich existenci, ať už se jedná o velké profesionalizované či lokální organizace. NNO jsou významnou součástí občanské společnosti a jako takové mají nezastupitelnou roli v řešení aktuálních společenských potřeb (uprchlická krize, covid, sociální služby aj.).

Posílení spolupráce státu a neziskových organizací

Ráda bych se také zaměřila na zefektivnění a posílení spolupráce státu a neziskových organizací. Zejména při tvorbě veřejných politik a působení v různých poradních a pracovních orgánech vlády či ministerstev. Ráda bych také osvětou přispěla k překonání informační bariéry mezi státní správou a neziskovým sektorem.

V uplynulých letech se jasně ukázala významná a nezastupitelná role dobrovolníků. Ve spolupráci s Ministerstvem vnitra bych se ráda zasadila o to, aby ČR přistoupila k podpoře dobrovolnictví koncepčně, aktivně zviditelňovala a oceňovala dobrovolnictví a zajistila udržitelné financování dobrovolnických organizací.

A na závěr, neziskové organizace dlouhodobě upozorňují na nevyhovující systém financování formou ročních dotací, který je zastaralý a neefektivní. Ve spolupráci s dotujícími resorty a neziskovými organizacemi zahájíme odbornou debatu s cílem najít vhodné finanční mechanismy umožňující stabilitu a finanční jistotu v dlouhodobějším horizontu.”

Klára Šimáčková Laurenčíková

zmocněnkyně vlády pro lidská práva a místopředsedkyně RVNNO

Klára Šimáčková Laurenčíková je pedagožkou, působí jako gestorka agendy dětského duševního zdraví v oddělení reformy systému péče o duševní zdraví na Ministerstvu zdravotnictví a je držitelkou ocenění Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové.

V anketě Světa neziskovek chybí dva noví členové RVNNO. Iva Kuchyňková (Charita) se z účasti v anketě omluvila kvůli pracovnímu vytížení. Šimon Pánek (Člověk v tísni) na výzvu nereagoval.

Management | Financování | Inovace | Legislativa | Strategie

Autor článku

Eliška Černá

Redaktorka Světa neziskovek

Eliška má zkušenosti z několika redakcí tištěných i internetových deníků a časopisů s lokálním i celorepublikovým dopadem. Vzděláním je kunsthistorička/historička a bývalou profesí památkářka. V článcích a rozhovorech se zaměřuje na širokou škálu kulturních, enviromentálních, společenských a částečně i vědeckých témat. Ve svých textech jde ráda do hloubky a když může, snaží se čtenářům nabídnout řešení.

Všechny články autora

Sdílejte článek:

Zůstaňte v obraze

Držte krok se Světem neziskovek. To nejzajímavější vám ve správnou chvíli pošleme e-mailem:

Vaše e-mailová adresa

Pro tento účel sřežíme vaše osobní údaje. [Jak o ně pečujeme?](#)

Nechci přijít o inspiraci ze Světa neziskovek